

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,
faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2019-07-09 Nr. (21.1.1)3-3138

DĖL 2019 M. LIEPOS 10 D. VYRIAUSYBĖS PASITARIMO DARBOTVARKĖS

Siunčiame medžiagą 2019 m. liepos 10 d. Vyriausybės pasitarimo darbotvarkės klausimu dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2019 m. liepos 18 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos pozicijos dėl klausimų, svarstomų 2019 m. liepos 18 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje, 4 lapai;
2. Vyriausybės rezoliucijos projektas, 1 lapas.

Viceministras

Darius Skusevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJOS DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ
2019 M. LIEPOS 18 D. EUROPOS SĄJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS
POSĖDYJE**

2019 m. liepos 18 d. ES Bendrųjų reikalų tarybos (BRT) posėdis

Bendrųjų reikalų taryboje (toliau – BRT) bus tęsiamos diskusijos dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos – naujoji ES Tarybos pirmininkė Suomija informuos delegacijas dėl planus ši pusmetį tęsiant derybas dėl būsimojo daugiamečio ES biudžeto. BRT vyks Suomijos pirmininkavimo prioritetų pristatymas, ministrai taip pat diskutuos dėl 2019–2024 m. ES strateginės darbotvarkės įgyvendinimo. Galimai, Europos Komisija pristatys atnaujintą komunikatą dėl teisinės valstybės stiprinimo ES. Vyks teisinės sistemos reformos Lenkijoje aptarimas.

2021–2027 m. Daugiametė finansinė programa

BRT metu pirmininkavimą ES Tarybai perėmusi Suomija (toliau – Pirm.) informuos ministrus apie šio pusmečio darbų planą tęsiant derybas dėl būsimosios ES daugiamečių finansinės programos (toliau – DFP), o delegacijos turės galimybę išsakyti savo pastabas dėl derybų proceso. 2019 m. birželio 20–21 d. EVT metu vadovai teigiamai įvertino pasiektą pažangą derybose dėl DFP Rumunijos pirmininkavimo metu ir pakvietė Suomiją toliau tęsti darbą ir tobulinti Derybų paketą. Vadovų diskusijos dėl DFP planuojamos 2019 m. spalio mėn., siekiant sutarimo iki šių metų pabaigos. Suomija dės visas pastangas, kad būtų įmanoma užbaigti derybas Taryboje dar šiais metais. Bus siekiama subalansuotos DFP, kuri atspindėtų tiek naujus prioritetus, tiek ir tradicines politikas. Daug dėmesio bus skiriama sąlygiškumo stiprinimui, siekiant didesnio ES finansavimo efektyvumo. Iki liepos mėn. pabaigos Pirm. ketina išplatinti klausimyną ES valstybėms narėms dėl svarbiausių DFP klausimų, taip pat pateiks finansavimo sumas Derybų pakete. Liepos ir rugsėjo mėn. planuojami dvišaliai Pirm. ir valstybių narių susitikimai, siekiant aptarti svarbiausius Derybų paketo elementus. Pirm. planuoja DFP klausimą įtraukti į kiekvieno mėnesio BRT posėdžius. Spalio mėn. planuojama vadovų diskusija dėl atnaujinto Derybų paketo.

Lietuvos pozicija: Lietuva pasisako už savalaikį DFP priėmimą, tačiau kokybė yra svarbesnė nei laikas. Pasisakome už į ateitį orientuotą ir tinkamai subalansuotą biudžetą. Būtina toliau tęsti darbą, pradėtą dar Austrijos pirmininkavimo metu, siekiant parengti tinkamai subalansuotą derybų paketą. Pabrėžiame pakankamo finansavimo būtinybę ES strateginėms Sutartyje įtvirtintoms politikoms – Sanglaudos politikai ir Bendrajai žemės ūkio politikai (BŽŪP). Turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp tradicinių politikų (Sanglaudos politikos, BŽŪP) ir naujų prioritetų (migracija, saugumas). Lietuva ir toliau laikosi pozicijos dėl visiško tiesioginių išmokų konvergencijos proceso užbaigimo bei yra prieš drastišką Sanglaudos politikos ir kaimo plėtros lėšų mažinimą, taip pat siekiame objektyvesnio, šalies išsivystymo lygį atitinkančio nacionalinio bendrafinansavimo šiose politikose. Lietuva sieks mažiausiai 25 proc. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESIF) lėšų panaudojimo klimato kaitos ir energetikos tikslų iki 2030 m. įgyvendinimui, užtikrinant darnų finansavimą. Dėl Ignalinos AE – pabrėžiame šio projekto specifiškumą, būtinybę užtikrinti pakankamą ir nenutrūkstamą finansavimą bei išlaikyti dabartinę bendrojo finansavimo praktiką. Svarbu išlaikyti nuostatą dėl Sanglaudos fondo lėšų pervedimo į CEF ir konkurencinio principo, skirstant šias lėšas. Taip pat Lietuvai svarbūs vienodų sąlygų ir platesnio dalyvavimo programoje „Europos Horizontas“ aspektai, pakankamas Kaliningrado Specialiosios Tranzito Schemos finansavimas. Lietuva nuosekliai pasisako už atskiro ES kaimynystės instrumento išlaikymą naujoje DFP.

Dėl sąlygiškumo ir teisinės valstybės principo – Lietuva pritaria siekiui sustiprinti ES finansinių interesų apsaugą. Todėl Europos Komisijos (toliau – EK) pasiūlymas dėl ES biudžeto apsaugos mechanizmo esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų yra labai svarbus. Tačiau kartu būtina užtikrinti, kad šis mechanizmas būtų teisiškai pagrįstas ir efektyvus, nedubliuotų jau egzistuojančių instrumentų ir nebūtų pažeistas institucinis balansas ir prerogatyvos.

Pirmininkaujančios Suomijos prioritetų pristatymas

2019 m. II pusmetį ES Tarybai pirmininkaujanti Suomija išplatino pirmininkavimo programą pavadinimu „Tvari Europa – tvari ateitis“. Pagrindinės Suomijos pirmininkavimo temos – „Klimato kaita, augimas ir saugumas“ ir bendrų vertybių tarp ES šalių paieška ir teisės viršenybės stiprinimas.

Pirmininkavimo metu Suomija planuoja būti itin aktyvi šiose srityse:

- Derybos dėl Daugiametės finansinės programos, vertybių ir teisinės valstybės stiprinimas (rudenį užbaigti derybas, siekiant subalansuotos programos, stiprinti teisinės valstybės mechanizmus, skatinti lyčių lygybę);
- ES lyderystė klimato kaitos klausimu (iki 2020 m. sutarti dėl ambicingos ilgalaikės strategijos, numatančios ES vartimą neutralia klimatui iki 2050 metų ir paverčiančios ją pasauline lydere klimato veiksmų srityje; iki 2030 m. įgyvendinti JT Darnaus vystymosi tikslų programą, kurios vienas iš tikslų yra veiksmai klimato srityje);
- Konkurencinga ir socialiai įtrauki ES (skaitmeninė ekonomika, dirbtinis intelektas, dalijimosi ekonomika, paslaugų rinka, socialinė dimensija ir tęstinis mokymasis, efektyvus darbotvarkės įgyvendinimas visais lygmenimis);
- Ambicinga, atvira ir taisyklėmis grįsta prekyba (daugiašalės prekybos sistemos stiprinimas ir PPO modernizavimas, dvišalių ir daugiašalių prekybos susitarimų skatinimas, prekybos liberalizavimas ir taisyklių kūrimas, ES globalaus vaidmens stiprinimas);
- Saugumo ir gynybos politikos stiprinimas, efektyvi išorės politika (toliau siekti progreso dėl ES gynybos iniciatyvų, PESCO (Permanent Structured Cooperation), Gynybos fondo, CARD (Coordinated Annual Review on Defence), daugiau koncentruotis į hibridines ir kibernetines grėsmes bei strateginę komunikaciją, gerinti bendradarbiavimą tarp ES ir NATO, įskaitant karinį mobilumą, pradėti diskusijas dėl gynybos skaitmenizacijos (dirbtinis intelektas, trikdančios technologijos, kibernetika, robotika).

Lietuvos pozicija:

- Palaikome ambicingą naujo DFP kalendorių (siekiant susitarti 2019 m.), tačiau susitarimo kokybė yra svarbesnė už derybų tempą. Derybose būtinas tradicinių politikų ir naujų prioritetų balansas, reikia daugiau dėmesio ir „sąžiningumo“ sanglaudos politikoje, BŽŪP, CEF (infrastruktūros projektus), atskirties mažinimui „Horizon Europe“ programoje, Ignalinos AE uždarymui.
- Dėl klimato kaitos sutinkame, kad 2050 m. turime siekti klimato neutralumo. Tuo pat metu privalome daugiau dėmesio skirti būdams ir priemonėms, kaip pasiekti šiuos tikslus ir užtikrinti teisingą perėjimą, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus.
- Sveikiname Suomijos dėmesį į kovą su hibridinėmis grėsmėmis ir dezinformacija.
- Pabrėžiame saugumo ir gynybos klausimų, karinio mobilumo gerinimo aktualumą, transatlantinių santykių svarbą.
- Bendrojoje rinkoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama integralumui ir likusių kliūčių šalinimui.
- Energetika – tolesnė integruotos ir veikiančios energetikos sąjungos plėtra. Svarbu efektyviai įgyvendinti atnaujintą Dujų direktyvą. ES turi principingai siekti branduolinės saugos reikalavimų laikymosi; Astravo AE plėtojimas kelia nerimą – Baltarusija nepaiso ES pastangų, nepašalina tarptautiniu mastu pripažintų trūkumų (pagal Espoo ir ES *stress* testus).
- Kalbant apie Rusijos agresiją Ukrainoje, situacija negerėja, o paskutiniai pavyzdžiai – pasportizacija ir Ukrainos jūreivių sulaikymas. Svarbi principinga ES pozicija. Tikimės dėmesio Rytų partnerystei Suomijos pirmininkavimo laikotarpiu.

BRT metu ministrai apsisiekė nuomonėmis dėl 2019–2024 m. ES strateginės darbotvarkės įgyvendinimo naujajame ES politiniame cikle. Strateginė darbotvarkė buvo priimta 2019 m. birželio 20–21 d. EVT metu. Išskiriamos 4 pagrindinės sritys: 1) piliečių ir laisvių apsauga; 2) stiprus gyvybingas ekonominis pagrindas; 3) klimatui draugiška, sąžiningos, įtraukios ateities kūrimas; 4) Europos interesų ir vertybių gynimas pasaulyje. 2019 m. spalio mėn. EVT aptars su Strategine darbotvarke susijusią tolesnę veiklą.

Lietuvos pozicija: Pritariame 2019–2024 m. ES strateginei darbotvarkei. Turi būti toliau gilinama ES vidaus rinka ir šalinamos vis dar egzistuojančios kliūtys bei neleidžiama sudaryti naujų, toliau kuriama integruota ir funkcionuojanti energetikos sąjunga, skaitmeninė rinka, skiriamas deramas dėmesys kovai su kibernetinėmis, hibridinėmis grėsmėmis ir dezinformacijai. ES turi ir toliau gilinti santykius su Rytų kaimynėmis, ypač su trimis valstybėmis, sudariusiomis Asociacijos sutartis (Ukraina, Moldova ir Sakartvelu). Vykdomi klimato kaitos, migracijos, institucinės reformos aspektai turėtų būti subalansuoti, neskaldantys ES vienybės bei atitiktys Lietuvos interesus. Pritariame pirmininkaujančios Suomijos tikslui užtikrinti, kad EVT patvirtinta strateginė darbotvarkė būtų tinkamai įgyvendinta.

(galimas) Komisijos komunikatas dėl tolesnio teisinės valstybės stiprinimo Sąjungoje

Gegužės 21 d. BRT posėdyje EK pristatė balandžio 3 d. EK „Komunikatą dėl tolesnio teisinės valstybės stiprinimo Sąjungoje“ ir pakvietė valstybes nares iki liepos mėnesio teikti pasiūlymus dėl teisinės valstybės mechanizmų stiprinimo. Atnaujintas komunikatas pagal pateiktus valstybių narių pasiūlymus bus diskutuojamas BRT metu, jeigu EK kolegija iki liepos 16 d. patvirtins. Balandžio 3 d. komunikato versijoje EK deklaruoja pradėdami ES teisinės valstybės procesų peržiūrą ir siekianti išsiaiškinti, kokių veiksmų būtų galima imtis ateityje, siekiant sustiprinti teisinės valstybės principų įgyvendinimą ES šalyse. Komunikate apžvelgiamos šiuo metu ES veikiančios teisinės valstybės stebėsenos, vertinimo ir apsaugos priemonės bei konstatuojama, kad jų nepakanka, siekiant užtikrinti teisinės valstybės principų įgyvendinimą ES. Taip pat įvertinama pastarųjų metų patirtis, siekiant inicijuoti platesnio pobūdžio diskusiją Europos mastu dėl esamų mechanizmų teisinės valstybės srityje stiprinimo ar naujų instrumentų kūrimo. EK kviečia Europos Parlamentą, Europos Vadovų Tarybą, ES Tarybą ir valstybes nares pasidalinti savo idėjomis apie tai, kaip ateityje galėtų būti sustiprintos teisinės valstybės priemonės ES.

Lietuvos pozicija: Lietuva nuosekliai pasisako už teisinės valstybės principo užtikrinimą ir remia iniciatyvas, skirtas stiprinti teisinės valstybės principų įgyvendinimą Europos Sąjungoje. Prieš inicijuojant naujus teisinės valstybės instrumentus, būtina įvertinti jų pridėtinę vertę bei užtikrinti autonomiškumą nuo Europos Sąjungos Veikimo Sutarties 7 straipsnyje numatytos bei kitų ES teisinės valstybės procedūrų. Visos naujos iniciatyvos dėl teisinės valstybės turėtų būti grindžiamos objektyvumu, skaidrumu, valstybių narių nediskriminavimu ir vienodo ES šalių narių traktavimo principais.

Galutinė Lietuvos pozicija bus derinama darbo tvarka, gavus atnaujintą „Komunikato dėl tolesnio teisinės valstybės stiprinimo Sąjungoje“ dokumentą.

Teisinė valstybė Lenkijoje. Pagrįstas pasiūlymas pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį

Liepos 18 d. BRT Lenkijos klausymai nenumatyti, tačiau bus aptarta situacija dėl teisinės valstybės principų įgyvendinimo Lenkijoje.

Birželio 24 d. ESTT priėmė sprendimą byloje dėl Lenkijos Aukščiausiojo Teismo teisėjų pensinio amžiaus sutrumpinimo ir Prezidento diskrecijos spręsti dėl jų įgaliojimų pratęsimo. ESTT konstatuoja, kad teisėjų pensinio amžiaus sutrumpinimas nėra pateisinamas ir kad pažeidžiamas teisėjų nepašalinamumo principas, kuris neatsiejamas nuo jų nepriklausomumo. Dėl Prezidento diskrecijos spręsti dėl teisėjų kadencijos pratęsimo – ESTT mano, kad gali kilti pagrįstų abejonių dėl teisėjų neutralumo ir galimos išorinės įtakos jų veiklai. ESTT konstatavo, kad Lenkija pažeidė ES teisę. Savo ruožtu, Lenkija išsakė, kad nėra ginčo dalyko, nes įstatymas jau pakeistas, bet teismas nagrinėjo situaciją EK pateiktos pagrįstos nuomonės metu, t. y. 2018 m. rugpjūtį, priteisė Lenkijai bylinėjimosi išlaidas. EK šiuo metu nagrinėja, ar Lenkijos įstatymų pakeitimai tinkami/pakankami teismo sprendimo vykdymui. EK neigiamos nuomonės atveju vėl galimas EK kreipimasis į ESTT, prieš tai gavus Lenkijos paaiškinimus, kurie galimai bus išsakyti BRT posėdžio metu.

Lietuvos pozicija: išliekame suinteresuoti konstruktyviu EK ir Lenkijos dialogu. Prasidėjęs Teismo procesas neužkerta kelio tolesniam šalių dialogui. Tikimės, kad tolesnėmis abiejų pusių pastangomis pavyks išvengti ES skaldančio balsavimo Taryboje.

A. Janina
20190709

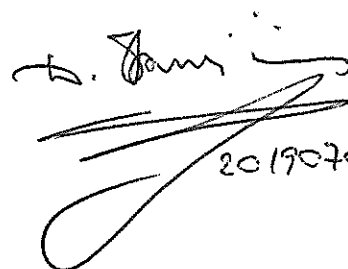
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ 2019 M. LIEPOS 18 D. EUROPOS SAJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS POSĖDYJE

Nr.
Vilnius

Pritarti Užsienio reikalų ministerijos teikiamoms Lietuvos Respublikos pozicijoms dėl klausimų, svarstomų 2019 m. liepos 18 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje.

Ministras Pirmininkas

20190709